

SKAISČIOS GIRIOS TAKAIS

Kalnelio kaimo kapinių koplyčia–Mergiūnų kaimo kapinių koplyčia–Taučiūnų liepa–Skaistgirio miestelis–Skaistgirio šv. Jurgio bažnyčia–M. Slančiausko muziejus

Rekomenduojama: transportas – automobilis arba dviratis. Ilgis – apie 40 km. Maršrutą galima pajvairinti, nes pakeliui yra ir kitų lankomų objektų.

Skaistgirio miestelio pavadinimas kilęs pagal padavimą apie Skaisčią girią. Žmonės čia pirmuosius savo buvimo ženklus paliko XV a. pr. Nuo seno šis miestelis garsėja dolomitais. Plačiai žinomas ir šiose apylinkėse esantis Uolyno kalnas, švaraus vandens karjeras. Vakariniu jo pakraščiu vingiuoja Vilkijos upelis. Per Skaistgirį eina 1422 m. nustatyta šiaurinė Žemaitijos riba. Sovietmečiu Skaistgirys tapo eksperimentine pavyzdine gyvenvietė, kurioje buvo adaptuota sodo-miesto idėja. Šiuo metu tai sparčiai gražėjantis ir svetingas Joniškio rajono miestelis.

1 Kalnelio kaimo Šv. Jono Krikštytojo kapinių koplyčia, pasak padavimų, gali būti pastatyta buvusioje senovės lietuvių tikybos šventoje vietoje – Romuvoje. Koplyčia, esanti rytinėje Kalnelio kaimo dalyje, yra XIX a. pradžios liaudies architektūros statinys. Vieta: Kelias Joniškis–Žagarė, apie 3 km nuo Joniškio miesto, Kalnelio kaimas, Joniškio r.

2 Mergiūnų Šv. Izidoriaus koplyčia buvo pradėta statyti 1930 m. mūsų kraštiečio Ignaco Jurevičiaus iniciatyva ir pastangomis. Pastatęs koplyčią, Jurevičius ją padovanojo Joniškio parapijos bažnyčiai su sąlyga, kad kasmet čia bus laikomi Šv. Izidoriaus atleidai. Po Antrojo pasaulinio karo Mergiūnų koplyčia buvo pradėta niokoti. 1995 m. koplyčia buvo galutinai restauruota ir prikelta naujam gyvenimui. Mergiūnų k., Skaistgirio sen., Joniškio r.

Taučiūnų liepos skersmuo – 1 m, aukštis – 25 m. Auga netoli Skaistgirio, buvusioje Taučiūnų kaimo sodybvietėje. Ypač įspūdingai atrodo jos tanki, plati laja, akį traukia ir tiesus kamienas. Respublikinės reikšmės gamtos paminklu medis paskelbtas

1987 metais. Čia gali būti jauki atokvėpio vieta. Be to, netoli yra dėl ilgalaikės dolomito ir skaldos kasyklos veiklos susidaręs kalnas, nuo kurio atsiveria platus horizontas, aprėpiantis Skaistgirio miestelio apylinkių lygumas.

4 Skaistgirio miestelis. Šv. Jurgio bažnyčia Skaistgiryje pastatyta 1838 m. Skaistgirio bažnyčios didžiajame altoriuje yra bažnyčios globėjo šv. Jurgio paveikslas. Viename iš šoninių altorių yra didelis antrojo bažnyčios globėjo šv. Martyno paveikslas. Bažnyčios interjerą puošia medinė XIX a. skulptūra „Kristus neša kryžiu“, o bažnyčios fasadą – nežinomo autoriaus paveikslas, vaizduojantis šventąjį.

Skaistgirio parkas pasižymi turtinga dendroflora. Čia, medynuose, grupelėmis bei pavieniui auga beveik 100 medžių ir krūmų taksonų (rūšių, formų, atmainų). Per Skaistgirį eina 1422 m. Melno taikos sutartimi nustatyta žemaičių šiaurinė riba. Peizažinis Skaistgirio parkas buvo įkurtas 1963 m. pagal architektės J. Šešelgienės projektą. 1986 m. parkas paskelbtas vietinės reikšmės gamtos paminklu.

5 Muziejus tautosakininko Mato Jono Slančiausko sodyboje

Sumanymas atidaryti muziejų tautosakininko Mato Jono Slančiausko sodyboje kilo Atgimimo laikotarpiu. Šiauliečio kraštotyrininko entuziasto B. Vengrio pastangomis apleista sodyba buvo suremontuota. 1989 m. įvyko iškilmingas muziejaus atidarymas. 1998 m. muziejus buvo perduotas Joniškio istorijos ir kultūros muziejui. Šiuo metu rengiama Joniškio krašto aukštaičių etnografinė ekspozicija. Dėl muziejaus lankymo ir ekskursijų (kaina – 8–16 Lt) skambinti tel. (8 426) 52492.

Informacija apie maršrutą suteikiama VšĮ Joniškio turizmo ir verslo informacijos centre, Žemaičių g. 9, Joniškis, arba telefonu (8 426) 51636. Maršrutas apima dalį dviračių trasos „Romantikų žiedas“.

1

**Kalnelio kaimo Šv. Jono
Krikštytojo kapinių koplyčia**

2

Mergių Šv. Izidoriaus koplyčia

4

**Šv. Jurgio bažnyčia
Skaistgiryje**

5

**Muziejus tautosakininko Mato
Jono Slančiausko sodyboje**

**Skaistgirio bendruomenės šokių
kolektyvas**